

ἀνεφάνη ὡς ζῶσα διαμαρτύρησις ἐναντίον τῶν δημῶδων ῥυθμῶν, τῶν γνωρίμων μέτρων καὶ τῆς διασκευαστικῆς ὁμοιοκαταληξίας. Εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ μελέτη τῆς ἰταλικῆς ποιήσεως ἀκούοντως ὑπεβόηθησεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐπανάστασιν κατὰ τοῦ στιχοιουργικοῦ καθεστῶτος. Ἄλλ' ὅπως καὶ ἂν ἐδημιούργησε τὴν μετρικὴν του, καὶ ἄλλοθεν ἂν παρέλαβε τὰς βάσεις της, τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι πρῶτος καὶ μόνος ἐφήρμοσεν αὐτὴν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ποιήσει.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ.

ΦΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΡΙΣΛΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

Μετάφρασις Χ. Ἀννίνου.

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς Ποθητῆς ἠτις τῇ ἐφαίμετο ἐλαφροτέρα τοῦ συνήθους ἐγένετο αἴφνης μεγάλη κίνησις λογισμῶν καὶ ἀναμνήσεων. Πᾶσα ἡ ἀπομεμακρυσμένη ζωὴ της ἐφάνη πλησιάσασα. Καὶ τὰ ἐλάχιστα περιστατικά τῆς παιδικῆς της ἡλικίας, σκηναὶ τινες ἃς δὲν εἶχεν ἐννοήσει, λόγοι οὓς εἶχεν ἀκούσει ὡς ἐν ὄνειρῳ, ἀναπαρίσταντο εἰς τὸν νοῦν της.

Ἡ νεάνις ἐξεπλήττετο, ἀλλὰ δὲν ἐπτοεῖτο. Ἦγνόει ὅτι πρὸ τοῦ μεγάλου ἐκμηδενισμοῦ τοῦ θανάτου ἐπέρχεται συχνάκις στιγμὴ τοιαύτη παραδόξου ὑπερβολικῆς διεγέρσεως, ὡσανεὶ τὸ ὄν ὀλόκληρον ἐνέτεινε πᾶσας αὐτοῦ τὰς ἰδιότητας καὶ τὰς δυνάμεις κατὰ τὸν τελευταῖον λεληθότα ἀγῶνα.

Ἀπὸ τῆς κλίνης ἐβλέπε τὸν πατέρα της καὶ τὴν μητέρα της, τὴν μὲν πλησίον της, τὸν δὲ ἐντὸς τοῦ δωματίου τῆς ἐργασίας, οὗτινος εἶχεν ἀφεθῆ ἡ θύρα ἀνοικτὴ. Ἡ κυρία Δελομπέλ ἔκειτο ἐπὶ τῆς καθέδρας ἐν τῇ χαύνη στάσει τῆς μακρᾶς κοπώσεως, εἰς ἣν ἐπὶ τέλους ὑποκύπτει τις, πᾶσαι δὲ αἱ πληγαί, τὰ μεγάλα τραύματα τῆς σπάθης, δι' ὧν ἡ ἡλικία καὶ αἱ ὀδύνας σημειοῦσι τὰ γηράσαστα πρόσωπα ἐφαίνοντο θλιθερά καὶ ἀνεξάλειπτα ἐν τῇ χαλαρώσει τοῦ ὕπνου. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἡ θέλησις, αἱ διαφοροὶ ἀσχολίαι ἐπιθέτουσιν οἰονεὶ προσωπεῖον ἐπὶ τῆς ἀληθοῦς ἐκφράσεως τῆς μορφῆς· ἀλλὰ τὴν νύκτα αὕτη ἐπανέρχεται εἰς τὴν φυσικὴν της κατάστασιν. Κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν αἱ βαθεῖαι ρυτίδες τῆς ἀγαθῆς καὶ ἀξίας γυναικός, τὰ ἐρυθρά της βλέφαρα, ἡ ἀραιὰ καὶ λευκανθεῖσα παρὰ τοὺς κροτάφους κόμη, ἡ σύσπασις τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας βασιανισθειῶν ταλαιπώρων χειρῶν της, τὰ πάντα ἐφαίνοντο καὶ ἡ Ποθητὴ εἶδε τὰ πάντα. Ἐπόθει νὰ ἔχη περισσοτέραν δύναμιν ὡπως ἐγερεθῆ καὶ ἀσπασθῆ τὸ ὥραϊον ἐκεῖνο καὶ

γαλῆνιον μέτωπον, ὅπερ αἱ ρυτίδες ἠυλάκωνον ἀλλὰ δὲν ἠμαύρου.

Ὡς ἀντίθεσις, διὰ τῆς ἡμικλείστου θύρας ὁ ἐνδοξος Δελομπέλ ἐνεφανίζετο πρὸς τὴν θυγατέρα του ἐν μιᾷ τῶν ἀγαπητῶν του στάσεων. Καθήμενος καὶ ἐστραμμένον ἔχων τὸ σῶμα κατὰ τὰ τρία τέταρτα πρὸ τῆς τραπέζης τῆς ἐπεστρωμένης διὰ μακρᾶς ὀθόνης ἐνθα παρτίθετο τὸ δεῖπνόν του, ἔτρωγεν ἐνῶ ταυτοχρόνως ἀνεγίνωσκε φυλλάδιον στηριζόμενον ἀντικρῦ του ἐπὶ τῆς φιάλης τοῦ ὕδατος. Ὁ μέγας ἀνὴρ εἶχε ὀλίγας ἐπιστρέψει—ὁ κρότος μάλιστα τῶν βημάτων του πιθανῶς εἶχεν ἀφυπνίσῃ τὴν ἀσθενῆ—καὶ διεγνηγερμένος εἰσέτι ἐκ τῆς κινήσεως καὶ ἐκ τῆς διεξαγωγῆς λαμπρᾶς θεατρικῆς παραστάσεως ἐδείπνει μόνος σοβαρῶς, μεγαλοπρεπῶς, φέρων τὴν καλῶς προσαρμοζομένην εἰς τὸ σῶμα του καινουργῆ ρεθιγκόταν, μὲ τὸ μάκτρον δεδεμένον ὑπὸ τὸν πώγωνα, μὲ τὴν κόμην τεχνηέντως ἠνωρωμένην διὰ τοῦ πεπυρακτωμένου σιδήρου.

Διὰ πρώτην φοράν ἐπὶ ζωῆς της ἡ Ποθητὴ παρετήρησε τὴν φανεράν δυσαναλογίαν ἠτις ὑπῆρχε μεταξύ τῆς μητρὸς αὐτῆς, ἐξηνητημένης, πενιχροτάτην ἐνδεδυμένης περιβολὴν ἠτις τὴν ἔκαμνε νὰ φαίνεται ἰχνοτέρα καὶ ὠχροτέρα, καὶ τοῦ πατρὸς της εὐδαίμονος, καλῶς τρεφομένου, ἀργοῦ, γαλῆνιου, μὴ ἔχοντος συνείδησιν. Δι' ἐνὸς βλέμματος ἐνόησε τὴν ὑπάρχουσαν μεταξύ τῶν δύο αὐτῶν ὄντων διαφοράν. Ὁ κύκλος τῆς συνθηεῖας ἐντὸς τοῦ ὁποῖου τὰ τέκνα καταπνῶσι νὰ μὴ βλέπωσι πλέον πολὺ καθαρὰ, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ των ἐξοικειοῦνται εἰς τὸ ἰδιαίτερον του φῶς, ἐξηφανίσθη αἴφνης δι' αὐτὴν. Ἐκρινε νῦν τοὺς γονεῖς της ἐξ ἀποστάσεως, ὡς νὰ ἀπεμακρύνετο ἀνεπαισθητῶς ἐξ αὐτῶν. Καὶ ἦτο βᾶσανος ἐπιπρόσθετος ἡ ὀξυδέρκεια αὕτη τῶν τελευταίων της στιγμῶν. Τί ἐμελλον νὰ γείνωσιν ἀφοῦ αὕτη ἤθελεν ἀποθάνει; Ἡ ἡ μήτηρ της θὰ εἰργάζετο πολὺ καὶ θ' ἀπέθνησκεν ἐκ τοῦ κόπου, ἢ ἡ ἀτυχῆς γυνὴ θὰ ἠναγκάζετο νὰ διακόψῃ πᾶσαν ἐργασίαν, ὁ δὲ ἐγωιστῆς συντροφός της, πάντοτε κατειλημμένος ἐκ τῆς θεατρικῆς φιλοδοξίας του θ' ἄφινεν ὥστε νὰ ἐξολισθησῶσιν ἀμφοτέροι εἰς τὴν ἐσχάτην πενίαν, τὸ ζοφερόν βᾶραθρον, ὅπερ εὐρύνεται καὶ βαθύνεται ἐτιμᾶλλον ὅσῳ τις κατέρχεται.

Δὲν ἦτο ἐν τούτοις κακός, ὡς εἶχεν ἀποδείξει πολλάκις. Κατείχετο μόνον ὑπὸ τυφλώσεως μεγάλῃς, ἣν οὐδὲν ἠδύνατο νὰ ἐξάλειψῃ. Ἐσυλλογίσθη ν' ἀποπειραθῆ αὐτὴ, ἐσυλλογίσθη πρὶν ἀπέλθῃ—καὶ κάτι τῆς ἔλεγεν ἐνδομύχως ὅτι ἐμελλε ν' ἀπέλθῃ μετ' ἄλιγον—ν' ἀποσπᾶσῃ τὸν πυκνὸν πέπλον, ὃν ὁ ταλαιπῶρος πατήρ της ἐκράτει ἐκουσίως καὶ διὰ τῆς βίας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του.

Χεῖρ ἐλαφρὰ, φιλόστοργος ὡς ἡ ἰδικὴ της ἡ-

δύνατο μόνη ν' αναλάβη τὴν τοιαύτην ἐγγείρσιν.

Μόνη αὐτὴ ἐδικαιούτο νὰ εἶπῃ πρὸς τὸν πατέρα της :

— Κέρδιζε τὸ ψωμί σου! . . . παραιτήσε τὸ θέατρον!

Ἐπειδὴ δὲ ὁ καιρὸς ἐπέιγεν, ἡ Ποθητὴ Δελομπέλ ὠπλίσθη μὲ ὄλον αὐτῆς τὸ θάρρος καὶ τὸν προσεκάλεσε σιγᾶ :

— Μπαμπά . . . μπαμπά! . . .

Ἀμέσως ἄμα ἤκουσε τὴν πρόσκλησιν τῆς θυγατρὸς του ὁ μέγας ἀνὴρ προσέδραμε μετὰ σπουδῆς. Εἶχε παρασταθῆ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην διὰ πρώτην φοράν εἰς δραματικὸν τι ἔργον ἐν τῷ θεάτρῳ Ἀμπιγκύ, ἐπανῆλθε δ' ἐκ τῆς παραστάσεως ἐξημμένους, ἠλεκτρισμένους. Τὰ πολύφωτα, οἱ χειροκροτοῦντες ἐγάθητοι, αἱ εἰς τοὺς διαδρόμους συνδιαλέξεις, πᾶσαι αἱ ἐξάπτουσαι τὴν μανίαν του ἐρεθιστικαὶ λεπτομέρειαι εἶχον συντελέσει ζωηρῶς εἰς τὴν αὐξῆσιν τῆς πλάνης του.

Εἰσηλθεν εἰς τὸν θάλαμον τῆς Ποθητῆς ἀκτινοβολῶν, ἐξαισίως, κρατῶν τὴν λυχνίαν διὰ τῆς χειρὸς, εὐθυτενέστατος, μὲ μίαν καμέλιαν εἰς τὴν κομβιοδόχην.

— Καλησπέρα, Ζιζή, εἶπεν. Ἐξυπνη εἶσαι; . .

Καὶ οἱ λόγοι του εἶχον τόνον τινὰ φαιδρῶν, ὅστις ἀντήχει παραδόξως ἐν τῷ μέσῳ τῆς πέριξ μελαγχολίας.

Διὰ τῆς χειρὸς ἡ Ποθητὴ ἔνευσεν αὐτῷ νὰ σιωπήσῃ, δεικνύουσα τὴν κοιμωμένην κυρίαν Δελομπέλ.

— Ἀπόθεσε τὴν λυχνίαν ἐκεῖ ἐπάνω. . . Θέλω νὰ σοῦ ὁμιλήσω.

Ἡ διακεκομμένη ἐκ τῆς συγκινήσεως φωνὴ της τὸν ἐξέπληξε, καθὼς ἐπίσης καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της, διεσταλμένοι πλέον τοῦ συνήθους, φωτιζόμενοι ὑπὸ βλέμματος διαπεραστικοῦ, ὅπερ οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχε παρατηρήσει εἰς αὐτούς.

Δειλιῶν ὀπωσοῦν ἐπλησίασε πρὸς αὐτήν, μὲ τὴν καμέλιαν εἰς τὴν χεῖρα διὰ νὰ τῆς τὴν προσφέρῃ, μὲ τὸ στόμα προσπεποιημένον, τριζόντων τῶν καινουργῶν αὐτοῦ ὑποδημάτων, τοῦθ' ὅπερ αὐτὸς ἐθεώρει ἀριστοκρατικώτατον. Προφανῶς ἡ στάσις του ἐδήλου στενοχωρίαν, ἥτις ἀναμφιβόλως προήρχετο ἐκ τῆς μεγάλης ἀντιθέσεως τῆς ἐπικρατούσης μεταξὺ τῆς καταφώτου καὶ θορυβώδους πλατείας τοῦ θεάτρου ἐξ ἧς πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀπέλθει καὶ τοῦ μικροῦ ἐκείνου τῆς ἀσθενοῦς κοιτῶνος, ἐνθα ὁ κρότος καὶ τὸ φῶς μετριαζόμενα ἐθνησκον ἐντὸς πυρετώδους ἀτμοσφαίρας.

— Τί ἔχεις κόρη μου; ἠρώτησεν. Μήπως πάσχης περισσότερον;

Διὰ κινήσεως τῆς μικρᾶς ὠχροῦς κεφαλῆς της ἡ Ποθητὴ ἀπήντησεν ὅτι τῷ ὄντι ἤσθάνετο ἑαυτὴν πολὺ πάσχουσαν καὶ ὅτι ἤθελαν νὰ

τοῦ ὁμιλήσῃ ἐκ τοῦ πλησίον, πολὺ πλησίον. Ἀφοῦ δὲ ὁ μέγας ἀνὴρ προσήγγισεν εἰς τὸ προσκεφάλαιόν της, ἀπέθηκε τὴν καιούσαν χεῖρά της ἐπὶ τοῦ βραχίονός του καὶ ἐφιθύριεν εἰς τὸ οὖς του μερικὰς λέξεις. . . Ἦτο πολὺ κακὰ, πάρα πολὺ. Συνησθάνετο ὅτι ὀλίγον ἐμελλεν ἀκόμη νὰ ζῆσῃ.

— Λοιπὸν, πατέρα, θὰ εὐρεθῆς μόνος μὲ τὴν μαμμά . . . Μὴ τρέμης ἔτσι! . . . Τὸ ἐγνώριζες ὅτι αὐτὸ τὸ πράγμα ἐμελλε νὰ ἐπέλθῃ καὶ μάλιστὰ πολὺ γρήγορα. . . Ἦθελα μόνον νὰ σοῦ εἰπῶ ὅτι ἀφοῦ πάγω ἐγώ, ἡ μαμμά δὲν θὰ εἶνε ἰκανὴ νὰ κερδιζῇ ὅ, τι χρειάζεται διὰ τὸ σπίτι. . . Κύτταξε πόσον εἶνε ὠχρὰ καὶ καταβεβλημένη.

Ὁ ἠθοποιὸς παρετήρησε τὴν « ἀγίαν γυναῖκά του » καὶ ἐφάνη λίαν ἐκπληκτος διότι τῷ ὄντι εἶχε τοιαύτην ὄψιν Ἀλλ' ἐπαρηγορήθη διὰ μίας σκέψεως ἐγώιστικῆς.

— Ποτὲ δὲν ἦτο πολὺ γερή!

Ἡ παρατήρησις αὕτη καὶ ὁ τόνος δι' οὗ ἐλέχθη ἐξηρέθισαν τὴν Ποθητὴν καὶ ἐκράτυναν εἰς μᾶλλον τὴν ἀπόφασίν της. Ἐξηκολούθησε λοιπὸν ἀνηλεῆς φαινομένη πρὸς τὰ ὄνειροπολήματα τοῦ ἠθοποιῦ :

— Τί θὰ γίνετε καὶ οἱ δύο σας ἀφοῦ ἐγὼ δὲν θὰ ὑπάρχω πλέον; . . . Ναί, τὸ εἰξεύρω ὅτι ἔχεις πολὺ μεγάλας ἐλπίδας, ἀλλ' ἀπέχουν πολὺ ἀπὸ τοῦ νὰ πραγματοποιηθοῦν. Τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὅποια ἀναμένεις πρὸ τόσου καιροῦ ἐνδέχεται ἀκόμη νὰ βραδύνουν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς πῶς θὰ κάμετε; Ἄκουσε, καλέ μου πατέρα, δὲν θέλω νὰ σὲ λυπήσω. . . Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι κατὰ τὴν ἡλικίαν ὅπου ἔχεις καὶ ὅπως εἶσαι νοήμων θὰ ἦτο εὐκολον. . . Ὁ κ. Ρίσερ δὲν θὰ ἤθελε καὶ καλλίτερον, εἶμαι βεβαία! . . .

Ἐλάλει βραδέως, μετὰ κόπου, ἐκζητοῦσα τὰς λέξεις, παρεμβάλλουσα μεταξὺ ἐκάστης φράσεως μακρὰ διαλείμματα σιγῆς, ἅτινα ἤλπιζε πάντοτε νὰ ἴδῃ πληρούμενα ὑπὸ νεύματός τινος ἢ ἀναφωνήσεως τοῦ πατρὸς της. Ἀλλ' ὁ ἠθοποιὸς δὲν ἤννοει. Ἠκροᾶτο, τὴν ἐβλεπε μὲ τοὺς χονδρούς στογγύλους ὀφθαλμούς του συναισθανόμενος ἀορίστως ὅτι ἐκ τῆς παιδικῆς ἐκείνης ἀθῶας καὶ ἀμελιίχτου συνειδήσεως, κατηγορία τις ἐγείρεται κατ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ ἠγνῶει ἀκόμη ὅποια ἦτο.

— Πιστεύω ὅτι καλὰ θὰ ἔκαμνες, ἐπανέλαβεν ἡ Ποθητὴ δειλιῶς, πιστεύω ὅτι θὰ ἔκαμνες καλὰ νὰ παραιτηθῆς . . .

— Αἶ; . . . πῶς; . . . τί; . . .

Ἡ νεᾶνις εἰσώπησεν ἰδοῦσα τὸ ἀποτέλεσμα τῶν λόγων της. Ἡ τόσον εὐμετάβολος μορφή τοῦ γηραιοῦ ἠθοποιῦ ἠλλοιώθη συσπασθεῖσα ὑπὸ σφοδρᾶς ἀπελπισίας, δάκρυα δέ, ἀληθῆ δάκρυα ἅτινα οὐδ' ἐσκέφθη κἂν ν' ἀποκρύψῃ διὰ τοῦ ἀναστροφῆς τῆς χειρὸς ὅπως πράττουσιν ἐπὶ

τῆς σκηνῆς, ἐξώγκωσαν τὰ βλέφαρά του χωρὶς νὰ ἐκρέυσωσι, διότι ἡ λύπη περιέσφιγγε τὸν λάρυγγά του. Ὁ ἀτυχὴς ἤρχισε ἤδη νὰ ἐννοῇ. Ἐκ τῶν δύο ὄντων, τῶν ὁποίων ὁ πρὸς αὐτὸν θαυμασμός ἔμενεν εἰσέτι πιστός, τὸ ἐν ἀπηνεῖτο τὴν δόξαν του! Ἡ θυγάτηρ του δὲν εἶχε πλέον πίστιν εἰς αὐτόν. Δὲν ἦτο δυνατὸν τὸ τοιοῦτο! Θὰ ἠννόησε κακῶς, θὰ ἤκουσε κακῶς... Ἐκ τίνος θὰ ἔκαμνε καλὰ νὰ παραιτηθῇ; . . ἔλα, ἄς ἀκούσωμεν! Ἄλλ' ἀπέναντι τῆς ἀφώνου ἰεσίας τοῦ βλέμματός του τὸ ὁποῖον ἐζήτει χάριν, ἡ Ποθητὴ δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ τελειώσῃ. Ἄλλως τε εἶχεν ἐκλείπει ἤδη ἡ δύναμις καὶ ἡ ζωὴ ὁμοῦ τῆς ταλαιπώρου νεανίδος.

Ἐπιθύρισε δις ἢ τρίς :

— Νὰ παραιτηθῆς, νὰ παραιτηθῆς . . .

Εἶτα ἡ μικρὰ κεφαλὴ τῆς ἐπανάπεσεν ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου καὶ ἐξέπνευσε χωρὶς νὰ εἶπῃ ἐκ τίνος θὰ ἔκαμνε καλὰ νὰ παραιτηθῇ . . .

Ἡ λεγομένη Δελομπέλ ἀπέθανε, κύριε ἀστυνόμει. Καλὰ σὰς ἔλεγα ἐγὼ ὅτι δὲν θὰ τὸ ξανακάμῃ πλέον! Ὁ θάνατος τὴν φορὰν ταύτην τοὺς ἀπῆλλαξεν ἀπὸ τῆς πορείας καὶ τοῦ κόπου ἤλθε καὶ τὴν παρέλαβε μόνος του. Καὶ τώρα, ὦ δῦσπιστε, τέσσαρες σανίδες στερεῶς κερρωμένοι σοῦ ἐγγυῶνται περὶ τῆς παιδικῆς αὐτῆς ὑποσχέσεως. Ὑπεσχέθη νὰ μὴ τὸ ξανακάμῃ πλέον!

Ἡ νεαρὰ χωλὴ ἀπέθανεν, Ἡ εἰδησις αὐτὴ κυκλοφορεῖ εἰς τὴν συνοικίαν, ἣν τὸ θλιβερόν γεγονός ἀνεστάτωσεν, ὄχι διότι ἡ Ποθητὴ ἦτο αὐτόθι πολὺ δημοτικὴ, ἀφοῦ οὐδέποτε ἐξήρχετο καὶ μόνον ἐκ διαλειμμάτων ἐδείκνυε διὰ τῶν ὑέλων τῶν παραθύρων τῆς τὴν ὠχρότητα δεσμώντιδος καὶ τοὺς περιβεβλημένους ὑπὸ στεφάνης ὀφθαλμοὺς ἀκαταπονήτου ἐργατιδος· ἀλλὰ διότι κατὰ τὴν κηδεῖαν τῆς θυγατρὸς του ὁ ἔνδοξος Δελομπέλ θὰ προσεκάλει ἀφεύκτως πολλοὺς ἠθοποιούς, οἱ δὲ Παρισίνοι λατρεύουν τοὺς ἠθοποιούς. Ἀρέσκονται νὰ βλέπωσι διερχόμενα τὰς ὁδοὺς ἐν πλήρει ἡμέρᾳ τὰ εἰδῶλα αὐτὰ τῆς νυκτός, νὰ παρατηρῶσι τὴν φυσιογνωμίαν τῶν ἀπηλλαγμένην ἐκ τοῦ ὑπερφυσικοῦ ὅπερ ἐπιχέουσιν ἐπ' αὐτῆς τὰ φῶτα τοῦ παρασκηνίου. Διὰ τοῦτο τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐνῶ προσηρμόζοντο δι' ἡχηρῶν κτύπων σφύρας τὰ πένθιμα λευκὰ παραπετάσματα εἰς τὴν στενὴν θύραν τῆς ἐν τῇ ὁδῷ Μπράκ οἰκίας, οἱ περιεργοὶ ἐπλήθρουν ἤδη τὰ πεζοδρόμια καὶ τὸ δάπεδον τῆς ὁδοῦ.

Εἶνε δίκαιον ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι οἱ ἠθοποιοὶ ἀγαπῶσιν ἀλλήλους, ἢ τοῦλάχιστον ὅτι συνδέονται πρὸς ἀλλήλους διὰ τῆς ἀλληλεγγύης, διὰ τοῦ δεσμοῦ τοῦ κοινῆς ἐπαγγέλματος οὗ ἕνεκα συνέρχονται ἐπὶ τῶ αὐτῶ εἰς πάσαν περιστασιν ἐξωτερικῆς ἐπιδείξεως, εἰς τοὺς χορούς, εἰς ἱτάς συναυλίας, εἰς τὰ γεύματα τοῦ σωματείου, εἰς τὰς κηδεῖας.

Μολονότι ὁ ἔνδοξος Δελομπέλ δὲν ἀνῆκε πλέον εἰς τὸ ἐνεργὸν θεατρικὸν στάδιον καὶ τὸ ὄνομά του εἶχεν ἐντελῶς ἐξαφανισθῆ ἐντελῶς ἀπὸ δεκαπενταετίας ἐκ τῶν θεατρικῶν δελτίων τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν προγραμμάτων, ἤρχεσεν ἐν τούτοις ὅπως τοὺς συγκαλέσῃ μικρὰ δίστιχος σημειώσις δημοσιευθεῖσα εἰς ἄσημόν τινα θεατρικὴν ἐφημερίδα ἀναγγέλλουσα ὅτι : « ὁ κ. Δελομπέλ, πρῶην πρωταγωνιστὴς ἐν τοῖς θεάτροις τοῦ Μετζ καὶ τοῦ Ἀλανσὼν ἔσχε τὸ ἀτύχημα κτ.λ. . . Ἡ ἐκφορὰ γενήσεται κτ.λ. Πάραυτα ἐκ πάσης γωνίας τῶν Παρισίων καὶ τῶν περιχώρων οἱ ἠθοποιοὶ συνέρρευσαν ἄθροοι.

Ἐπίσημοι ἢ ἄσημοι, περιφανεῖς ἢ ἄγνωστοι συνῆλθον πάντες, ὅσοι εἶχον συνεργασθῆ μετὰ τοῦ Δελομπέλ εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅσοι εἶχον συναντήσῃ αὐτὸν εἰς τὰ καφενεῖα τῶν θεάτρων, ὅπου ἦτο πρόσωπον φαινόμενον διαρκῶς, ἐξ ἐκείνων ὧν δυσκόλως ἀναμιμνήσκειται τὸ ὄνομα, ἀλλ' ὧν ἐνθυμεῖται πάντοτε τὴν μορφήν ἕνεκα τῆς ἀδιαλείπτου αὐτοῦ διαμονῆς εἰς ὠρισμένον τινὰ τόπον, τοῦ ὁποίου οἰονεὶ φαίνονται ἀποτελοῦντες μέρος. Τέλος προσῆλθον καὶ ἠθοποιοὶ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν παρεπιδημοῦντες ἐν Παρισίοις πρὸς « ἐκπόρθησιν » διευθυντοῦ τίνος καὶ ἀνεύρεσιν ἐπαφελούς μισθώσεως.

Πάντες δέ, ἀφανεῖς καὶ ἔνδοξοι, Παρισίνοι καὶ ἐπαρχιώται, ὑπὸ μιᾶς καὶ μόνης κατεῖχοντο μερίμνης, νὰ ἴδωσι τὸ ὄνομά των ἀναγραφόμενον εἰς τινὰ ἐφημερίδα ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς κηδεῖας. Διότι εἰς αὐτοὺς τοὺς ματαιοδόξους ἀνθρώπους οἰονδῆποτε εἶδος δημοσιότητος εἶνε ἐπιζήλον. Ἐπὶ τοσοῦτον φοβοῦνται μὴ τὸ κοινὸν τοὺς λησμονήσῃ, ὥστε ὁσάκις δὲν ἐμφανίζονται πρὸ αὐτοῦ, αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ γίνηται λόγος περὶ αὐτῶν, νὰ ὑπενθυμίζωσιν ἑαυτοὺς παντοιοτρόπως εἰς τὴν τόσον ἄστατον καὶ τόσον ταχέως παρερχομένην παρισινὴν φήμην.

Ἀπὸ τῆς ἐνάτης ὥρας ἤδη ἅπας ὁ χυδὴν λαὸς τῆς συνοικίας τοῦ Ἐλους, ὁ ἀποτελῶν κουφολόγον ἐπαρχιώτην πληθυσμόν, ἀνέμενεν εἰς τὰ παράθυρα, εἰς τὰς θύρας, εἰς τὴν ὁδὸν τὴν διαβάσαι τῶν ἠθοποιῶν. Ἀνέμενον αὐτοὺς οἱ ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις βλέποντες διὰ μέσου τῶν κονισαλέων ὑέλων, οἱ ἀστοὶ διανοίγοντες τὰ διεσταυρωμένα παραπετάσματα τῶν οἰκιῶν των, αἱ οἰκοκυραὶ φέρουσαι κἀνίστρον ἐξαρωτῶμενον ἐκ τοῦ βραχίονος, οἱ μαθητευόμενοι φέροντες δέμα τι ἐπὶ κεφαλῆς.

Τέλος ἤρχισαν νὰ προσέρχωνται οἱ ἠθοποιοὶ πεζοὶ ἢ ἐποχούμενοι, κατὰ μόνας ἢ καθ' ὁμίλους. Ἀνεγνωρίζοντο ἐκ τῶν ἐξυρισμένων προσώπων των, ὑποκυάνων περὶ τὸν πώγωνα καὶ τὰς παρειάς, ἐκ τῆς ἥκιστα φυσικῆς συμπεριφοράς των, πολὺ ἐμφαντικῆς ἢ πολὺ ἀπλῆς, ἐκ τῶν κατὰ συνθήκην προσπεποιημένων κινήσεων

των, πρὸ πάντων δὲ ἐκ τῆς ὑπερεχειλιζούσης αἰσθηματικότητος, ἣν παρέχει αὐτοῖς ἡ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὀπτικήν τῆς σκηνῆς ὑπερβολή. Ἦσαν τῇ ἀληθείᾳ ἀξιοπαρατήρητοι οἱ διάφοροι τρόποι δι' ὧν ἐξεδήλουν τὴν ἑαυτῶν συγκίνησιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι κατὰ τὴν λυπηρὰν αὐτὴν περίστασιν. Ἡ εἰσόδος ἐκάστου εἰς τὴν μικρὰν λιθόστρωτον καὶ ζοφερὰν αὐλὴν τῆς οἰκίας ὡμοιάζε πρὸς εἰσόδον εἰς τὴν σκηνήν, διέφερε δὲ ἀναλόγως τῆς ιδιότητος τοῦ ἠθοποιοῦ. Οἱ μεγάλοι, οἱ πρωταγωνισταί, τεθλιμμένοι τὸ ἦθος, συνωφρωμένοι εἰσερχόμενοι ἀπέμασσον κατὰ πρῶτον ἀναλλοιώτως διὰ τῆς ἀκρας τῆς χειρῶν τῶν ἀπὸ τοῦ κανθοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ δάκρυ, ὅπερ ἠδυνάτουσαν νὰ συκρατήσωσιν ἔπειτα ἀνεστέναζον, ἔβλεπον τὸν οὐρανὸν καὶ ἔμενον ὄρθιοι εἰς τὸ μέσον τοῦ θεάτρου, δηλαδὴ τῆς αὐλῆς, μὲ τὸν πῖλον ἐπακουμβῶντα ἐπὶ τοῦ μηροῦ, σείοντες ἐλαφρῶς τὸν ἀριστερὸν πόδα ὅπως κατευνάσωσι τὴν θλίψιν των: Σιώπα, καρδιά μου, σιώπα! Οἱ κωμικοὶ ἀπεναντίας ἐπετηδεύοντο ἀφέλειαν. Ἐπλησίαζον πρὸς ἀλλήλους μὲ ἦθος θρηνηῶδες καὶ καλοκάγαθον. ἀπεκαλουν ὁ εἰς τὸν ἄλλον «καυμένε μου» σφίγγοντες ἰσχυρῶς τὰς χεῖρας ἀλλήλων, μὲ τὰς χαλαρὰς παρειὰς σειομένας ὑπὸ προσποιητοῦ τρόμου, μὲ τὰς γωνίας τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τὰς γωνίας τῶν χειλῶν καταδιωσμένας, τοῦθ' ὅπερ ὑπεβίβαζε τὴν συγκίνησιν των εἰς τὴν χυδαίαν ἔκφρασιν τοῦ μίμου.

«Οἱ ἦσαν προσπεποιημένοι καὶ εἰλικρινεῖς....

«Ἀμα ὡς εἰσῆρχοντο οἱ κύριοι αὐτοὶ ἐχωρίζοντο εἰς δύο στρατόπεδα. Οἱ ἐρχόμενοι ἐπίσημοι ἠθοποιοὶ παρετήρουν μετὰ περιφρονήσεως τοὺς ἀγνώστους καὶ ῥυπαροὺς Ῥοβρικάρ, ὧν ὁ φθόνος ἀπῆντα εἰς τὴν περιφρόνησιν διὰ μυρίων κακεντρεχῶν παρατηρήσεων: «Εἶδες ὁ τάδε πῶς ἐγήρασεν, εἶδες τί χάλι ἔχει; . . Δὲν θὰ ἠμπορέσει νὰ ἐργασθῇ πολὺ ἀκόμη.»

Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ομάδων ὁ ἔνδοξος Δελομπέλ μελανείμων, φέρων ἐπιμελῶς μελανὰ χειρόκτια, περιήρχετο μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς, μὲ τοὺς ὀδόντας συνεσφιγμένους διαμείβων σιωπηλὰς χειραψίας. Ἦτο ὁ δυστυχὴς σφόδρα τεθλιμμένος, ἀλλὰ τοῦτο δὲν τὸν ἠμπόδισε νὰ ἐνουλίση τὴν κόμην καὶ νὰ κτενίσῃ αὐτὴν κατὰ τρόπον ἀρμόζοντα μὲ τὴν περίστασιν. Παράδοξος χαρακτηρ! Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ εἴπῃ διαγιγνώσκων τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του ποῦ ἡ ἀληθὴς λύπη διεχωρίζετο ἀπὸ τῆς ἐπιπλάστου, τόσον ἀμφότερα ἦσαν ἀναμεμιγμένα!... Μεταξὺ τῶν ἠθοποιῶν ἦσαν καὶ τινὰ ἄτομα γνωστὰ ἡμῖν, οἷον ὁ κ. Σέβης, ὑπὲρ ποτε ἀξιοπρεπῆς, περιφερόμενος μετὰ προθυμίας περίξ τῶν ἐπισήμων ἠθοποιῶν, ἐνῶ ἡ κυρία Σέβη ἔμενον ἐπάνω μετὰ τῆς ταλαιπώρου μητρὸς. Ἡ Σιδωνία δὲν ἠδύ-

νήθη νὰ ἔλθῃ· ἀλλ' ὁ Ῥίσιερ ἦτο παρὼν συγκεινημένος σχεδὸν ὅσον καὶ ὁ πατήρ, ὁ ἀγαθὸς Ῥίσιερ ὁ πάντοτε εἰλικρινὴς καὶ πρόθυμος φίλος, ὅστις εἶχε πληρώσει πάντα τὰ ἐξόδα τῆς θλιβερᾶς τελετῆς. Διὰ τοῦτο αἱ παρακολουθοῦσαι τὴν κηδεῖαν ἀμαξίαι ἦσαν λαμπραὶ, οἱ κροσσοὶ τῶν παραπετασμάτων ἀργυροὶ καὶ τὸ φέρετρον ἦτο κατεσπαρμένον ὑπὸ βόδων καὶ λευκῶν ἰῶν. Ἐν τῇ πενιχρᾷ καὶ ζοφερᾷ αὐλῇ τῆς ὁδοῦ Μπρακ ἡ εὐπρεπῆς ἐκείνη λευκότης ὑπὸ τὰς νεκρωσίμους δάδας, τὰ ἄνθη ἐκεῖνα τὰ τρέμοντα καὶ κάθυγρα ἐκ τοῦ ἐπιρριπτομένου ἠγιασμένου ὕδατος ὡμοιάζον μὲ τὴν τύχην τῆς ταλαιπώρου νεάνιδος, ἧς καὶ τὸ ἐλάχιστον μειδίαμα πάντοτε εἶχε βραχῆ ὑπὸ τῶν δακρῶν.

Ἡ πομπὴ ἐξεκίνησε βραδέως βαινίονσα διὰ τῶν σκολιῶν ὁδῶν.

Ἐπὶ κεφαλῆς ἐβάδιζεν ὁ Δελομπέλ κλονοῦμενος ὑπὸ τῶν λυγμῶν, οἰκτείρων ἑαυτόν, ἀτυχῆ πατέρα ἐνταφιάζοντα τὸ ἴδιον τέκνον, ὅσον καὶ τὴν ἀποθανούσαν θυγατέρα του, εἰς τὸ βάθος δὲ τῆς εἰλικρινοῦς του λύπης διασώζων τὴν κενόδοξον ἀτομικότητά του, ἀπομείνας ἐκεῖ ὡς λίθος εἰς τὴν κοίτην ῥύακος, ἀκίνητος ὑπὸ τὰ μεταβλητὰ ρεύματα.

Ἡ πομπὴ τῆς τελετῆς, ἡ μακρὰ μελανὴ γραμμὴ ἣτις ἀνέκοπτε τὴν κυκλοφορίαν τῶν ὁδῶν κατὰ τὴν διάβασίν της, αἱ πενήμιως κεκαλυμμένοι ἀμαξίαι, τὸ μικρὸν ὄχημα τῶν Ῥίσιερ, ὅπερ ἡ Σιδωνία ἐπεμψε πρὸς ἐπίδειξιν ἵνα παρακολουθήσῃ τὴν κηδεῖαν, τὰ πάντα τὸν ἐκολάκευον, τὸν ἐξῆπτον ὅπως δῆποτε. Μίαν στιγμὴν, μὴ δυνάμενος νὰ κρατηθῇ, ἐστράφη πρὸς τὸν βαδίζοντα παραπλευρῶς αὐτοῦ Ῥοβρικάρ καὶ εἶπεν αὐτῷ:

— Εἶδες;

— Τί;

Καὶ ὁ ἀτυχὴς πατήρ ἀπομάσσωσιν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐψιθύρισεν οὐχὶ ἄνευ τινὸς ὑπερηφανείας:

— Εἶνε καὶ δύο ἀρχοντικὰ ἀμαξία! . . .

Ταλαίπωρε Ζιζή, τόσον ἀπλῆ! Δὲν ἤρμोजεν εἰς σὲ ὅλη αὐτὴ ἡ ἐπιδεικτικὴ λύπη, ὅλη αὐτὴ ἡ πομπὴ τῶν ἐπισήμων θρηνηῶδων.

Εὐτυχῶς ἐκεῖ ἐπάνω ὕψηλὰ εἰς τὸ παραθυρὸν τοῦ ἐργαστηρίου, ἴστατο ὄρθια ἡ κυρία Δελομπέλ, τὴν ὁποῖαν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐμποδίσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ ἴδῃ ἐκφερομένη τὴν θυγατέρα της.

— Χαίρε... χαίρε! . . . ἔλεγεν ἡ μήτηρ σιγα, σχεδὸν καθ' ἑαυτὴν σείουσα τὴν χεῖρα μετὰ κινήματος ἀσυνειδήτου παλιμπαιδὸς ἢ παραφρονοῦ. Ὅσον σιγὰ καὶ ἂν ἐλέγθη ὁ ἀποχαιρετισμὸς οὗτος, ἡ Ποθητὴ Δελομπέλ βεβαίως τὸν ἤκουσεν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Α'.

Τὸ παραμῦθι τοῦ κυανοῦ ἀνθρωπίσκου.

Εἶσθε ἐλεύθεροι νὰ μὴ πιστεύητε, ἀλλ' ἐγὼ πιστεύω ἀκραδάντως εἰς τὴν ὑπαρξιν τοῦ κυανοῦ ἀνθρωπίσκου. Ἐγὼ δὲν τὸν εἶδά ποτε· ἀλλ' εἰς φίλος μου ποιητής, πρὸς ὃν ἔχω πᾶσαν ἐμπιστοσύνην μοὶ διηγήθη πολλάκις ὅτι συνητήθη τὴν νύκτα μὲ τὸν παράδοξον αὐτὸν νάνον, ὑπὸ τὰς ἐξῆς περιστάσεις.

Ὁ φίλος μου ἔσχε τὴν ἀδυναμίαν νὰ ὑπογράψῃ μίαν συναλλαγματικὴν πρὸς τὸν ράπτην του, ὅπως δὲ ὅλοι οἱ εὐφάνταστοι ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει εὐθὺς ὡς ἔθηκε τὴν ὑπογραφὴν του ἐθεώρησεν ἑαυτὸν ἀπηλλαγμένον ἐκ τοῦ χρέους του, καὶ ἡ ἰδέα τοῦ γραμματίου ὀλοτελῶς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν νοῦν του. Ἀλλὰ νύκτα τινὰ ὁ ποιητής ἀφύπνισθη αἰφνιδίως ὑπὸ παραδόξου κρότου προερχομένου ἐκ τῆς ἐστίας του. Κατ' ἀρχὰς ἐνόμισεν ὅτι ἦτο ριγηλὸς τις πυργίτης ἐρχόμενος πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ θερμοῦ ἀτμοῦ τῆς σβεσθείσης πυρᾶς, ἢ ἀνεμοδείκτης σειόμενος ὑπὸ τοῦ μεταβαλλομένου ἀνέμου. Ἀλλὰ μετὰ μίαν στιγμὴν ὁ κρότος ἐπετάθη, διέκρινε δὲ καλῶς τὸν κωδωνισμόν σάκκου ταλλήρων ἀναμειγμένον μὲ τινα κρότον ἀλύσεων λεπτῶν. Ταυτοχρόνως ἤκουσε φωνὴν ὀξεῖαν ὡς τὸν συριγμὸν ἀμαξοστοιχίας μακρὰν εὐρισκομένης, διάφορον ὡς τὴν φωνὴν ἀλέκτορος, κρᾶζουσαν αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς στέγης: «Ἢ λῆξις!.. ἢ λῆξις!»

— «Α, Θεέ μου!.. τὸ γραμματίόν μου!.. εἶπεν ὁ ἀτυχὴς νέος ἐνθουσιούμενος αἰφνης ὅτι τὸ γραμματίόν του ἔληγε μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας: μέχρι δὲ τῆς πρωίας ἐκινεῖτο ἀδιακόπως ἀναζητῶν ματαίως τὸν ὕπνον εἰς πάσας τὰς γωνίας τῆς κλίνης του καὶ μὴ εὐρίσκων εἰμὴ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ κατηραμένου συναλλάγματος. Τὴν ἐπαύριον, τὴν μεθεπομένην, πάσας τὰς ἐπακολούθους νύκτας ἀφύπνισθη κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον: ἀντήχει πάντοτε ὁ κωδωνισμὸς τῶν ταλλήρων, ὁ κρότος τῶν ἀλύσεων καὶ ἡ ὀξεῖα φωνὴ ἦτις ἔκραζε σαρδωνικῶς: «Ἢ λῆξις! ἢ λῆξις!» Τὸ φοβερὸν δὲ εἶνε ὅτι ὅσῳ μᾶλλον ἡ ἡμέρα τῆς λήξεως ἐπλησίαζε τόσον ἡ κραυγὴ ἐγένετο ἀγρία καὶ θηριώδης, πλήρης ἀπειλῆς περὶ ἀγωγῶν καὶ κατασχέσεων.

Ὁ καυμένος ὁ ποιητής! δὲν ἤρκει ὅτι ἐκοπίαζεν ὅλην τὴν ἡμέραν διατρέχων ὅλην τὴν πόλιν ὅπως εὖρη χρήματα, ἀλλ' ἔπρεπε καὶ ἡ σκληρὰ ἐκείνη μικρὰ φωνὴ νὰ τοῦ ἀφαιρῇ τὸν ὕπνον καὶ τὴν ἀνάπαυσιν. Εἰς τίνα τάχα ἀνῆκεν αὐτὴ ἡ φανταστικὴ φωνή; Ποῖον πονηρὸν πνεῦμα ἠρέσκετο νὰ τὸν βασανίζῃ τοιοῦτοτρόπως; Ἡθέλησε νὰ πληροφορηθῇ περὶ τούτου. Μίαν νύκτα λοιπὸν ἀντὶ νὰ κατακλιθῇ, ἔσβεσε τὸ φῶς

τοῦ κοιτῶνός του, ἤνοιξε τὸ παράθυρον καὶ ἀνέμεινεν.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς εἶπω ὅτι ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς ιδιότητός του ὡς λυρικοῦ ποιητοῦ ὁ φίλος μου κατῴκει πολὺ ὑψηλά, εἰς τὸ ὑπόστεγον. Ἐπὶ ἀρκετὰς ὥρας ἄλλο τι δὲν εἶδεν εἰμὴ τὴν γραφικὴν ἔκτασιν στεγῶν συνεσφιγμένων, ἐπικλινῶν τῶν μὲν πρὸς τὰς δέ, ἢν αἱ ὁδοὶ διεσχίζον κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν ὡς βαθύτατα βάραθρα καὶ εἰς ἢν αἱ καπνοδόχοι καὶ τὰ διακοπτόμενα ἀετώματα φωτιζόμενα ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τῆς σελήνης ἀπέδιδον ιδιότροπον ἀνωμαλίαν. Ἄνωθεν τῶν ζοφερῶν καὶ κοιμωμένων Παρισίων ἢ ἔκτασις αὐτῆ τῶν στεγῶν ἀπετέλει ὡσεὶ δευτέραν πόλιν, ἐναέριον, μετέωρον καὶ κυμαινομένην μεταξὺ τοῦ κενοῦ τῆς σιᾶς καὶ τοῦ ἀπαστράπτοντος σεληνικοῦ φωτός.

Ὁ φίλος μου ἀνέμεινεν, ἀνέμεινεν ἐπὶ μακρὸν. Τέλος περὶ τὴν δευτέραν ἢ τρίτην ὥραν τῆς πρωίας ἐνῶ τὰ ὄρθια ἐν τῇ νυκτὶ κωδωνοστάσια μετεβίβαζον ἀπὸ τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο τὴν ὥραν, ἐλαφρὸν βῆμα ἠκούσθη πλησίον του ἐπὶ τῶν κεράμων καὶ τῶν σχιστολίθων καὶ φωνὴ ἀσθενικὴ ἐψιθύρισε εἰς τὸν σωλῆνα τῆς καπνοδόχης: «Ἢ λῆξις! ἢ λῆξις!..» Τότε κύπτων ὀπωσοῦν ὁ ποιητής διέκρινε τὸν ἀχρεῖον μικρὸν κατεργάρον, τὸν βασανιστὴν τῶν ἀνθρώπων, ὅστις τὸν ἐμπόδιζε νὰ κοιμηθῇ ἀπὸ ὀκτῶ ἡμερῶν. Δὲν ἠδύνατο νὰ τοῦ εἴπῃ ἀκριβῶς ποῖον ἦτο τὸ ἀνάστημά του, ἐπειδὴ ἡ σελήνη πολλάκις ἔξαπατᾷ, ἐνεκα τῶν φαντασιωδῶν διαστάσεων ἃς παρέχει εἰς τὰ ἀντικείμενα καὶ τὰς σιᾶς των. Παρετήρησε μόνον ὅτι ὁ παράδοξος αὐτὸς διαβολάκος ἦτο ἐνδεδυμένος ὅπως οἱ ὑπηρέται τῆς Γαλλικῆς Τραπέζης, δηλαδὴ ἔφερον ἱμάτιον κυανοῦν μὲ ἀργυρὰ κορβία, πῖλον κίλινον, γαλόνια λογίου ἐπὶ τῆς περιχειρίδος ἐκράτει ὑπὸ μάλης δερμάτινον χαρτοφυλάκιον, ὀγκῶδες ὅσον καὶ αὐτός, οὗ ἡ ἐξαρτωμένη ἐκ μακρᾶς ἀλυσίδος κλεῖς ἐκροτάλιζε φρενιτωδῶς εἰς ἕκαστον αὐτοῦ βῆμα, ὅπως καὶ ὁ σάκκος τῶν ταλλήρων, ὃν ἔσειε διὰ τῆς ἐτέρας χειρός. Τοιοῦτοτρόπως εἶδεν ὁ φίλος μου τὸν κυανοῦν ἀνθρωπίσκον, ἐνῶ διήρχετο ταχέως ἐκ τοῦ μέρους τοῦ φωτιζομένου ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τῆς σελήνης· διότι ἐφαίνετο λίαν ἐπειγόμενος καὶ πολυάσχολος, διεσχέλιζε τὰς ὁδοὺς δι' ἐνὸς ἄλματος, ἔτρεχεν ἀπὸ τῆς μιᾶς καπνοδόχης εἰς τὴν ἄλλην, διολισθαίνων ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς στέγης.

Ὁ κατηραμένος αὐτὸς ἀνθρωπίσκος ἔχει πολυκρίθιμους πελάτας. Ὑπάρχουν τόσοι ἔμποροι εἰς Παρισίους, τόσοι ἀπειλούμενοι ὑπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός, τόσοι δυστυχεῖς ὑπογράφαντες γραμματίον εἰς διαταγὴν ἢ θέσαντες τὴν ὑπογραφὴν των ὑπὸ τὴν λέξιν «Δέχομαι» ἐν τινὶ συναλλαγματικῇ! Πρὸς πάντας αὐτοὺς ὁ κυ-

νοῦς ἀνθρωπίνος διερχόμενος ἀποτείνει τὴν ἀπειλητικὴν κραυγὴν τοῦ. Ἐξέφερον αὐτὴν ἄνωθεν τῶν ἐργοστασίων, ἐσβεσμένον κατ' ἐκείνην τὴν ὄραν καὶ ἀφώνων, ἄνωθεν τῶν μεγάλων μεγάρων τῶν τραπεζιτῶν, βεθυθισμένων ἐν τῇ πολυτελεῖ σιγῇ τῶν ἑαυτῶν κήπων, ἄνωθεν τῶν μὲ πέντε ἢ ἕξ ὀρόφους οἰκιῶν ἐκείνων, τῶν ἀνίσων, ἀνομοίων στεγῶν, τῶν συσσωρευμένων εἰς τὰς πενιχρὰς συνοικίας. « Ἡ λῆξις! ἡ λῆξις!.. »

Ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐσχατιᾶς τῆς πόλεως μέχρι τῆς ἐτέρας, ἐν τῇ κρυσταλλίνῃ ἀτμοσφαιρᾷ ἦν σχηματίζουσι ὑψηλὰ τὸ δριμύ ψῦχος καὶ τὸ σεληνιακὸν φῶς ἢ μικρὰ στρηνῆς φωνὴ ἀντήχει ἀνηλεῶς. Πανταχοῦ δὲ ὀπθεν διήρχετο ἐδίωκε τὸν ὕπνον, ἐξήγειρε τὴν ἀνησυχίαν, κατεπόνοι τὸ πνεῦμα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἔκαμνε νὰ διατρέχη ἀπὸ ἄνω εἰς κάτω εἰς τὰς παρισιὰς οἰκίας ἀόριστός τις φοικιάσις κακοδιαθεσίας καὶ ἀγρυπνίας.

Κρίνατε ὅπως θέλετε αὐτὸν τὸν μῦθον· ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει ἰδοὺ τί δύναμαι νὰ προσθέσω ἐγὼ πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς διηγήσεως τοῦ φίλου μου ποιητοῦ: νύκτα τινὰ περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰανουαρίου ὁ γηραιὸς Σιγισμόνδος ταμίας τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου Φρομών καὶ Ῥίσελρ ἀφυπνίσθη αἰφνιδίως ἐν τῇ μικρᾷ αὐτοῦ εἰς Μοντρούζ κειμένη κατοικίᾳ ἐκ τῆς αὐτῆς σπαρακτικῆς φωνῆς, τοῦ αὐτοῦ κρότου τῆς ἀλυσίδος, καὶ τῆς κραυγῆς:

« Ἡ λῆξις! »

— Καὶ ὅμως εἶνε ἀληθές! ἐσκέφθη ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ὀρθούμενος ἐπὶ τῆς κλίνης του, μεθυρίον λήγει ὁ μὴν... Καὶ ἐγὼ ἔχω τὸ θάρρος νὰ κοιμώμαι!...

Ἐπρόκειτο τῷ ὄντι περὶ σημαντικοῦ ποσοῦ, περὶ πληρωμῆς ἑκατὸν χιλιάδων φραγκῶν διὰ δύο συναλλάγματα εἰς στιγμὴν καθ' ἣν διὰ πρώτην φοράν ἀπὸ τριακονταετίας τὸ ταμεῖον τῆς οἰκίας Φρομών εὕρισκετο ἐν παντελεῖ ἀπορία χρημάτων. Πῶς θὰ ἔκαμνον; Πολλάκις ὁ Σιγισμόνδος ἀπεπειράθη νὰ ἡμιλήσῃ περὶ τούτου πρὸς τὸν Φρομών, πλὴν οὗτος ἐφαίνετο ἀποφεύγων τὴν βραβεῖαν εὐθύνην τῶν ὑποθέσεων, καὶ διήρχετο διὰ τῶν γραφείων πάντοτε βιαστικός, ἐξημμένος χωρὶς νὰ βλέπῃ ἢ ν' ἀκούῃ τι ἐκ τῶν πέριξ. Εἰς τὰς ἀνησυχίας ἐρωτήσεις τοῦ ταμίου ἀπήντα δάκνων τὸν λεπτόν του μύστακα:

— Καλὰ, καλὰ, φίλτατέ μου Πλανῆ... Μὴ ἀνησυχῆς... Θὰ φροντίσω!

Καὶ ἐνῶ ἔλεγε ταῦτα ἐφαίνετο διαλογιζόμενος πᾶν ἄλλο πρᾶγμα, ἀπέχων μυριάδας λευγῶν ἀπὸ τῶν συμβαινόντων. Διεδίδετο εἰς τὸ ἐργοστάσιον, ὅπου αἱ σχέσεις αὐτοῦ μετὰ τῆς κυρίας Ῥίσελρ ἦσαν πασιγνώστοι, ὅτι ἡ Σιδωνία τὸν ἠπάτα καὶ τὸν καθίστα δυστυχέστατον.

Πράγματι δὲ αἱ τρέλλαι τῆς ἐρωμένης του τὸν ἀπησχόλουν πολὺ περισσότερον παρὰ αἱ ἀνησυχίαι τοῦ ταμίου του. Ὁ Ῥίσελρ δὲ οὐδέποτε ἐφαίνετο. Διήρχετο τὸν βίον ἐγκλειστος εἰς τὰ ὑπερῶα ἐπιτηρῶν τὴν μυστηριώδη καὶ ἀτελεύτητον κατασκευὴν τῶν μηχανῶν του.

Ἡ τοιαύτη ἀδιαφορία τῶν ἐργοστασιαρχῶν πρὸς τὰς ὑποθέσεις τοῦ καταστήματός των, ἡ παντελής ἔλλειψις ἐπιτηρήσεως, ἐπήνεγκον βαθμὴν γενικὴν χαλάρωσιν καὶ ἀταξίαν. Οἱ ἐργάται καὶ οἱ ὑπάλληλοι ἐπραττον κατὰ βούλησιν, προσερχόμενοι ἀργὰ εἰς τὸ ἔργον των, ἀπερχόμενοι ἐνωρίς, ἀψηφούντες τὸν παλαιὸν κώδωνα, ὅστις ἀφοῦ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ὠδήγησε τὴν ἐργασίαν ἐφαίνετο νῦν σημαίνων τὸν κίνδυνον καὶ τὴν καταστροφὴν. Εἰργάζετο ἀκόμη τὸ κατάστημα, διότι ἐμπορικὸς οἶκος προσθεύσας ἀπαξ, φέρεται μόνος ἐπὶ ἔτη ἐκ τῆς φορᾶς τῆς πρώτης ὠθήσεως· ἀλλ' οἷα σύγχυσις, οἷα ἀταξία ἐπεκράτει ὑπὸ τὴν κατ' ἐπιφάνειαν εὐπορίαν ταύτην!

Ὁ Σιγισμόνδος τὸ ἐγίνωσκε κάλλιον παντὸς ἄλλου, καὶ διὰ τοῦτο ἡ κραυγὴ τοῦ κυανοῦ ἀνθρωπίνου βιαίως ἐξήγειρεν αὐτὸν ἐκ τοῦ ὕπνου του· ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἴδῃ εὐκρινέστερον ἐν τῷ μέσῳ τῆς πληθῆος τῶν ἐμπροσθέν του συνωθουμένων, συνταρασσομένων, ἀνακυκωμένων θλιβερῶν ἰδεῶν ὁ ταμίας ἀνῆψε τὸ κηρίον του καὶ καθήμενος ἐπὶ τῆς κλίνης του ἐσκέπετο... Ποῦ νὰ εὔρη αὐτὰς τὰς ἑκατὸν χιλιάδας φραγκῶν; Βεβαίως τὰ ὀφειλόμενα παρὰ διαφόρων εἰς τὸ κατάστημα ἀνήρχοντο εἰς ποσὸν μεγαλειότερον αὐτοῦ. Ἰπῆρχον παλαιοὶ λογαριασμοὶ πελατῶν μένοντες πρὸ καιροῦ ἀνεξόφλητοι, καθυστέρημά τι τῶν Προσασῶν καὶ ἄλλων· ἀλλ' οἷαν ταπεινώσιν θὰ ἤσθάνετο ἐάν ἠναγκάζετο νὰ ὑπάγῃ νὰ περισυνάξῃ τὰ παλαιὰ αὐτὰ χρέη! Τὰ τοιαῦτα δὲν γίνονται εἰς τοὺς μεγάλους ἐμπορικοὺς οἴκους, διότι ἄλλως θὰ ὀμοιάζον πρὸς εὐτελεῖς μικρεμπόρους. Καὶ ὅμως πάλιν τὸ τοιοῦτο θὰ ἦτο προτιμότερον τῆς διαμαρτυρήσεως... Ὡ, φοβερὰ ἦτο ἡ ἰδέα ὅτι θὰ ἤρχετο ὁ εἰσπρακτὴρ τῆς τραπέζης πρὸ τοῦ δικτυωτοῦ του, μὲ τὸ ἦθος πλήρες ἐμπιστοσύνης καὶ βεβαιότητος, θ' ἀπέθετεν ἡσύχως τὰ γραμματῖα ἐπὶ τῆς μικρᾶς σανίδος, αὐτὸς δὲ, ὁ Πλανῆς, ὁ Σιγισμόνδος Πλανῆς θὰ ἦτο ἠναγκασμένος νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ:

— Πάρε ὀπίσω τὰ συναλλάγματα σου... Δὲν ἔχω χρήματα νὰ σὲ πληρώσω!...

«Ὁχι ἔχι» δὲν ἦτο δυνατόν! Πᾶσα ἄλλη ταπεινώσις ἦτο προτιμητέα αὐτῆς.

— Ἔστω!... τὸ ἀπεφασίσα πλέον· αὐρίον θὰ γυρίσω διὰ νὰ εὔρω χρήματα, ἔλεγε στεναάζων ὁ ταλαίπωρος ταμίας.

Ἐνῶ δὲ ἀνησυχεῖ τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐβασανίζετο μὴ δυνάμενος νὰ κλείσῃ τὰ ὄμματά μὲ-

χρι πρωΐας, ὁ κυανοῦς ἀνθρωπίσκος ἐξακολουθῶν τὴν περιπολίαν του μετέβαινε καὶ ἔσειε τὸν σάκκον τῶν ταλλήρων ἀνωθεν ὑποστέγου τινὸς κατοικίας ἐν τῇ λεωφόρῳ Βωμαρσαί, ἐνθα ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς Ποθητῆς ὁ ἐνδοξος Δελομπέλ μετοικήσας κατῴκει μετὰ τῆς συζύγου του.

« Ἡ λῆξις! . . ἡ λῆξις! . . »

Φεῦ! ἡ καλὴ νεανίς δὲν εἶχεν ἀπατηθῆ εἰς τὰς προρρήσεις τῆς. Μετὰ τὸν θάνατόν τῆς, ἡ κυρία Δελομπέλ δὲν ἠδυνήθη ἐπὶ πολὺ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐργασίαν ἐπὶ τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἐντόμων. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς εἶχον ἐξασθενήσῃ ἐκ τῶν δακρύων· αἱ γηραιαὶ τῆς χεῖρες ἔτρεμον πολὺ καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ προσαρμύζωσι καταλλήλως τὰ κολίβρια, ἅτινα παρὰ πάσας τὰς προσπαθείας τῆς ἀπέκτων φυσιογνωμίαν τεθλιμμένην καὶ ἀλγεινὴν. Ἐδέησε νὰ παραιτηθῇ τὴν ἐργασίαν ταύτην. Τότε ἡ θαρραλέα γυνὴ ἤρχισε νὰ ἐργάζεται ὡς βράπτρια· ἐπιδιώρωνε τρίχαπτα, κεντήματα, κατήρχετο βαθμηδὸν εἰς τὴν ταξίν ἀπλῆς ἐργατίδος. Ἀλλὰ τὰ κέρδη τῆς ὁσημέραι γλισχροα γενόμενα ἐπήρουν μόλις εἰς τὰς πρώτας ἀνάγκας τοῦ οἴκου, ὁ δὲ Δελομπέλ ὄν τὸ φοβερὸν αὐτοῦ ἐπάγγελμα τοῦ ἀέργου ἠθοποιοῦ ὑπεχρέου εἰς διαρκεῖς δαπάνας, κατήντησε νὰ γείνη κατὰ χρεως. Ὁφείλεν εἰς τὸν βράπτην του, εἰς τὸν ὑποδηματοποιόν του, εἰς τὸν ἔμπορον τῶν ὑποκαμίσων. Ἰδίως τὸν ἀνησύχει τὸ χρέος του διὰ τὰ περίφημα γέυματά του εἰς τὸ βουλεβάρτον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς διευθύνσεώς του.

Ὁ λογαριασμὸς ἀνήρχετο εἰς διακόσια πενήκοντα φράγκα πληρωτέα εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἰανουαρίου, τὴν φορὰν δὲ ταύτην δὲν ὑπῆρχεν ἐλπίς ἀνανεώσεως τοῦ συναλλάγματος. Διὰ τοῦτο ἡ κραυγὴ τοῦ κυανοῦ ἀνθρωπίσκου προὔξενε εἰς αὐτὸν ῥίγος τρόμου καθ' ἅπαντα τὰ μέλη.

Μία μόνη ἡμέρα ὑπελείπετο ἀπὸ τῆς λήξεως· μίαν μόνην ἡμέραν προθεσμίας εἶχεν ὅπως εὔρη τὰ διακόσια πενήκοντα φράγκα. Ἐὰν δὲν ἤθελε τὰ εὔρη, πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ του ἀντικείμενα θὰ ἐπωλοῦντο ἐπὶ δημοπρασίας. Θὰ ἐπωλοῦντο τὰ ἀτυχῆ ἐκεῖνα ἐπιπλα, ἅτινα ἔμενον ἀναλλοίωτα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ γάμου του, ἀνεπαρκῆ, δύσχρηστα, ἀλλὰ προσφιλῆ ἐξ αἰτίας τῶν ἀναμνήσεων τῶν συνδεομένων μετὰ τὰς σχισμάς των, μετὰ τὰς ἐφαρμύνας αὐτῶν γωνίας. Θὰ ἐπωλεῖτο ἡ μακρὰ ἐκεῖνη τράπεζα τῆς κατεργασίας τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἐντόμων, ἐπὶ τῆς ἄκρας τῆς ὁποίας τακτικῶς ἤδη ἀπὸ εἰκοσαετίας ἐδείκνυε. Θὰ ἐπωλεῖτο ἡ μεγάλη καθέδρα τῆς Ζιζῆς, τὴν ὁποίαν δὲν ἠδύναντο οἱ γονεῖς ν' ἀτενίσωσιν ἀνευ δακρύων καὶ ἠτις ἐφαίνετο οἰονεὶ διασώζουσα κἄτι τι ἐκ τῆς προσφιλοῦς των θυγατρὸς, κἄτι τι ἐκ τῶν κινήματων τῆς, ἐκ τῆς

στάσεώς τῆς, τὸν τύπον τῆς ἐπ' αὐτῆς διαμονῆς τοῦ σώματός τῆς κατὰ τὰς μακρὰς ἡμέρας τῆς ἐργασίας ἢ τῆς βρέμης. Ἡ κυρία Δελομπέλ θὰ ἔθνησκε βεβαίως βλέπουσα ἐξαφανιζόμενας πάσας τὰς προσφιλεῖς ταύτας ἀναμνήσεις.

Ταῦτα διαλογιζόμενος ὁ ταλαιπώρος ἠθοποιός, οὗ ὁ παχυδερμὸς ἐγώισμός δὲν ἴσχυε πάντοτε νὰ τὸν προφυλάττῃ ἀπὸ τοὺς νυγμοὺς τοῦ ἐλέγχου, ἐστρέφετο καὶ ἐπανεστρέφετο ἐπὶ τῆς κλίνης του ἐκφέρων ἠχηροὺς στεναγμοὺς· διαρκῶς ἔβλεπε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὴν μικρὰν ὠχρὰν μορφήν τῆς Ποθητῆς μετὰ τὸ ἱκετευτικὸν καὶ τρυφερὸν βλέμμα ὅπερ ἀπέτεινε πρὸς αὐτὸν ἐναγωνίως ὀλίγας στιγμὰς πρὸ τοῦ θανάτου τῆς, ὅτε τὸν παρεκάλει σιγὰ νὰ παραιτηθῇ. . . νὰ παραιτηθῇ. . . Ἐκ τίνος ἄρα γε ἤθελε νὰ παραιτηθῇ ὁ πατὴρ τῆς; Ἐξέπνευσε χωρὶς νὰ δυναθῇ νὰ τοῦ τὸ εἶπῃ, ἀλλ' ὁ Δελομπέλ μῶλον τοῦτο εἶχεν ἐννοήσῃ καὶ εἰς τὴν ἀνοικτίμονα ψυχὴν του εἰσέδυσσε ἔκτοτε ταραχὴ τις, δισταγμὸς, ὅστις ἀνεμίγνυτο σκληρῶς κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην μετὰ τὰς περὶ τῶν χρημάτων ἀνησυχίας του. . . .

« Ἡ λῆξις! . . ἡ λῆξις! . . »

Τὴν φορὰν ταύτην ὁ κυανοῦς ἀνθρωπίσκος ἐξέφερε καθὼς διήρχετο τὴν ἀπαισίαν κραυγὴν του εἰς τὴν καπνοδόχην τοῦ κ. Σέβης.

Πρέπει νὰ μάθητε ὅτι ὁ κύριος Σέβης ἀπὸ τίνος καιροῦ εἶχεν ἀφεθῆ εἰς ἐπιχειρήσεις σημαντικὰς, εἰς ἐμπόριον « τοῦ ποδιοῦ » λίαν ἀόριστον, καθ' ὑπερβολὴν ἀόριστον, ὅπερ ἀπερρόφα πολλὰ χρήματα. Πολλάκις ἤδη ὁ Ρίσερ καὶ ἡ Σιδωνία ἠναγκάσθησαν νὰ πληρώσωσι τὰ χρέη τοῦ πατρὸς των, ἐπὶ τῷ ῥητῷ ὅρω ὅμως νὰ μὴν ἴσχυος καὶ νὰ μὴ ἐπιχειρῇ πλέον ἐργασίας. Ἀλλ' αἱ διαρκεῖς αὐταὶ μεταπτώσεις ἦσαν ἀναγκαῖαι εἰς τὴν ὑπαρξίν του. Ἦντιμι ἐξ αὐτῶν νέον θάρρος καὶ φλογερωτέραν δραστηριότητα. Ὅσκις δὲν εἶχε χρήματα ὁ κ. Σέβης ἐδίδεδε τὴν ὑπογραφὴν του. Ἐπὶ αἰετὸν μάλιστα κατὰ χρεωσιν ἀξιοθρήνητον τῆς ὑπογραφῆς του, ἐλπίζων πάντοτε ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις του διὰ τῶν κερδῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἀλλὰ κατὰ διαβολικὴν συμπτωσιν, τὰ κέρδη ταῦτα δὲν ἐφαίνοντό ποτε, ἐνῶ τὰ ὑπογεγραμμένα γραμματῖα ἀφοῦ ἤθελοι κυκλοφορήσῃ ἐπὶ μῆνας ὀλοκλήρους ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον τῶν Παρισίων εἰς τὸ ἄλλο ἐπανήρχοντο εἰς τὴν κατοικίαν του μετ' ἀπελπιστικῆς ἀκριβείας, κατὰ μακρὰ ἐκ τῶν συναχθεισῶν ἐπ' αὐτῶν κατὰ τὴν ὁδοποιρίαν των ἱερογλυφικῶν.

Ἀκριβῶς τὸ λῆγον κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰανουαρίου χρέος ἦτο βαρύτερον καὶ ὅτε ἤκουσε διερχόμενον τὸν κυανοῦν ἀνθρωπίσκον ἐνεθυμήθη αἰφνης ὅτι δὲν εἶχεν ὀβολὸν ὅπως πληρώσῃ. Ὁ λίσσα! Ἐπῆρεπε πάλιν νὰ ταπεινωθῇ ἐνώπιον τοῦ Ρίσερ, νὰ τρέξῃ τὸν κίνδυνον νὰ τοῦ ἀπο-

ποιηθῶσι, νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι παρέβη τὴν ὑπόσχεσίν του! Ἡ ἀγωνία τοῦ ταλαιπώρου τοιαῦτα διαλογιζομένου ἐπηυξάνετο ἐκ τῆς σιγῆς τῆς νυκτός, ὅτε ὁ ὀφθαλμὸς μένει ἄνευ ἀσχολίας, τὸ δὲ πνεῦμα δὲν ἔχει τι πρὸς διασκέδασιν, καὶ ἐκ τῆς ὀριζοντίου θέσεως ἧτις παρέχουσα εἰς τὸ σῶμα ἐντελῆ ἀκίνησιαν καταλείπει τὸν νοῦν ἀνυπεράσπιστον εἰς τοὺς φόβους καὶ εἰς τὰς φροντίδας. Κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ὁ κ. Σέβης ἀνῆπτε τὴν λυχνίαν του, ἐλάμβανε τὴν ἐφημερίδα καὶ προσεπάθει εἰς μάτην ἢ ἀναγνώσῃ, πρὸς ἄκραν δυσαρέσκεια τῆς ἀγαθῆς κυρίας Σέβης, ἧτις παροπνεύετο σιγὰ καὶ ἐστρέφετο πρὸς τὸν τοίχον διὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὸ φῶς.

Ἐν τῷ μεταξῦ ὁ καταχθόνιος ἀνθρωπίσκος ἀγγαλιῶν διὰ τὴν κακεντρέχειάν του ἀπήρχετο γελῶν σαρδωνικῶς ὅπως κωδιωνίσῃ ὀλίγον τι ἀπωτέρω τὸν σάκκον καὶ τὴν ἀλυσίδα του. Ἴδου αὐτὸς νῦν εἰς τὴν ὁδὸν τῶν Καλογοραίων, ἀναθεν τοῦ μεγάλου ἐργοστασίου, ὅπου ὅλα τὰ παράθυρα εἶνε σκοτεινά, πλὴν ἐνὸς μόνου εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα, εἰς τὸ βάθος τοῦ κήπου. . .

Καίτοι ἡ ὥρα εἶνε προκεχωρηκυῖα, ὁ Γεώργιος Φρομῶν ἀκόμη δὲν κατεκλίθη. Καθήμενος παρὰ τὴν ἐστίαν, μετὰ τὴν κεφαλὴν μεταξῦ τῶν χειρῶν του, ἐν τῇ τυφλῇ καὶ ἀφῶφ ῥέμβῃ τῶν προσβληθέντων ὑπὸ ἀνυπερθέτου συμφορᾶς, ἀνελογίζετο τὴν Σιδωνίαν, τὴν φοβερὰν Σιδωνίαν, ἧτις ἐκοιμάτο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς τὸ ὑπεράνω πάτωμα. Τὸν εἶχε τρελλάνει ὀριστικῶς. Ἦτο βέβαιος ὅτι τὸν ἠπάτα, ἔχουσα σχέσεις μετὰ τινος ἐκ Τουλούσης ὀξυφώνου, τοῦ Καζαβῶν ἐκείνου, τοῦ λεγομένου καὶ Καζαβῶν, ὃν εἶχεν εἰσαγάγει εἰς τὴν οἰκίαν ἢ κυρία Δόβσων. Ἀπὸ πολλοῦ τὴν καθικέτευε νὰ μὴ συναναστρέφῃται πλέον αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον· ἀλλ' ἡ Σιδωνία δὲν τὸν ἤκουε καὶ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἡμέραν, προκειμένου περὶ μεγάλου χοροῦ ὅστις ἔμελλε νὰ λάβῃ χώραν εἰς τὴν οἰκίαν της, ἐδήλωσε ῥητῶς ὅτι εἶχεν ἀμετάπρεπτον ἀπόφασιν νὰ προσκαλέσῃ τὸν ὀξυφῶνον.

— Βίβε λοιπὸν ἐραστής σου! ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος μετὰ θυμοῦ, προσηλῶν τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπὶ τῶν ἰδικῶν της.

Ἡ Σιδωνία δὲν ἠνῆθή· οὔτε καν ἀπέστρεψε τὸ βλέμμα. Ἀπλῶς μόνον ἀπαθέστατα, μετὰ τὸ κακεντρέχες μειδιάματά της ἐδήλωσεν αὐτῷ ὅτι δὲν ἀνεγνώριζεν εἰς κανένα τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κρίνῃ ἢ νὰ περιορίζῃ τὰς πράξεις της, ὅτι ἦτο ἐλευθέρη, ὅτι ἠνῆσκει νὰ μένῃ ἐλευθέρη καὶ νὰ μὴ τυραννῆται οὔτε παρ' αὐτοῦ οὔτε παρὰ τοῦ Ἰρίλερ. Διῆλθον οὕτω μίαν ὥραν περίπου ἐντὸς τῆς ἀμάξης ἐχούσης καταβιβασμένα τὰ παραπετάσματα, φιλονεικούντες, ὑβρίζοντες ἀλλήλους, ἔτοιμοι σχεδὸν νὰ ἔλθωσιν εἰς χεῖρας. . . .

Καὶ νὰ συλλογίζηται ὅτι χάριν τῆς γυναι-

κὸς αὐτῆς εἶχε τὰ πάντα θυσιάσει, τὴν περιουσίαν του, τὴν τιμὴν του, καὶ αὐτὴν προσέτι τὴν ἀξιέραστον Κλαίρην, κοιμωμένην μετὰ τοῦ τέκνου του εἰς τὸν παρακείμενον θάλαμον, ὀλόκληρον εὐδαιμονίαν, ἧτις εὐρίσκετο ἐκεῖ, ὑπὸ τὰς χεῖράς του καὶ τὴν ὁποῖαν περιεφρόνει χάριν ἐκείνης τῆς ἀθλίας! . . .

Καὶ τώρα τοῦ ὁμολογεῖ ὅτι δὲν τὸν ἠγάπα πλέον, ὅτι ἠγάπα ἄλλον. Αὐτὸς δὲ ὁ δειλὸς τὴν ἠγάπα ἀκόμη! Μὲ τί φίλτρον ἄρα γε τὸν εἶχε ποτίσει;

(Ἔπεται συνέχεια).

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΔΟΝ ΠΕΤΡΟΣ

ΕΝ Τῇ ΑΛΛΟΔΑΠῃ· ΚΑΙ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

Διὰ πρώτην φοράν τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα καὶ ἡ λευκὴ γενειὰς τοῦ δὸν Πέτρου μοι ἐπεφάνησαν ἐν τοῖς διαδρόμοις τοῦ Νέου Ξενοδοχείου τοῦ Καίρου. Περιεπάτει κατὰ μῆκος τοῦ διαδρόμου, ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ τρίτου πατώματος. Ἐπροτίμησε τὸ τρίτον πάτωμα, ἐνεκα τῆς θαυμασίας θέας τῆς ἐκτεινομένης ἐξ αὐτοῦ πέραν τῶν ὑψηλῶν δένδρων τοῦ Ἐσβεκίε καὶ διότι κατοικῶν τις ἐκεῖ ἠδύνατο νὰ περιπατῇ εἰς τὸ ἡλιακόν, ὁπόθεν διακρίνονται αἱ Πυραμίδες, ὁ Νεῖλος καὶ τὸ φρούριον.

Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους προτιμήσαντες καὶ ἡμεῖς τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα, ἐσυμπαθήσαμεν ἀμέσως πρὸς τὸν σεπτὸν ξένον, ὅστις περιφρονῶν τὴν ἐθιμοτυπίαν ἐταξείδευεν ὡς περιηγητῆς καὶ οὐχὶ ὡς ἡγεμῶν. Ἄλλ' ὁ Κεδίβης καὶ οἱ πασσάδες, πάντες ἄνδρες εὐσαρκοί, ἀνῆλθον ἀσθμαίνοντες μέχρι τοῦ τρίτου πατώματος, διὰ νὰ ὑποβάλωσι τὰ σεβάσματά των εἰς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Βρασιλίας.

Τὴν ἐσπέραν, εἰς τὴν Ὀπεραν, κατὰ τὰ διαλείμματα ὁ δὸν Πέτρος, ἔχων τὴν κεφαλὴν ὀλίγον κεκλιμένην κατὰ τὴν συνήθειάν του, περιεπάτει ἐν τοῖς διαδρόμοις, μετὰ προσοχῆς παρατηρῶν τοὺς παρερχομένους. Ἡ αὐτοκράτειρα ἔμενεν ἐν τῷ θεωρείῳ της μετὰ μίας κυρίας τῆς τιμῆς.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἐξηκολούθησε τὸ ταξείδιόν του, μεταβαίνων εἰς Παλαιστίνην καὶ εἰς Συρίαν. Ἐν Βυρηττῷ δυσηρέστησε τὸν διοικητὴν τοῦ Λιβάνου Ρουστὲμ-πασσᾶν, πρεσβευτὴν τῆς Τουρκίας ἐν Λονδίνῳ ἤδη. Ἴδου διατί:

Ἐνῶ οἱ γενικοὶ πρόξενοι, ἐν μεγάλῃ στολῇ, ὁ γραμματεὺς τοῦ πασσᾶ καὶ ὁ διοικητῆς τῆς Βυρηττοῦ ἀνῆρχοντο διὰ τῆς μίας κλίμακος τοῦ πλοίου, ὁ δὸν Πέτρος κατήρχετο διὰ τῆς ἄλλης, ἐπέβαινε μετὰ τοῦ πιστοῦ αὐτοῦ ναυάρχου Δελαμάρε κοινῆς λέμβου καὶ ἀπεβιβαζέτο εἰς τὴν ξηρὰν, ἐπιφορτίσας τὸν ὑπασπιστὴν του νὰ